

**ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ ГЕОРГИЕВ
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА
КАНДИДАТ ЗА ИЗБОРЕН ЧЛЕН ОТ ПРОФЕСИОНАЛНАТА КВОТА НА
СЪДИИТЕ**

**ОТГОВОР НА ВЪПРОСИТЕ НА БИПИ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА
ИЗБОРНИ ЧЛЕНОВЕ НА ВСС ОТ КВОТАТА НА СЪДИИТЕ**

- 1. Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?**

Механизмът за сътрудничество и проверка, чрез който ЕК следи напредъка по създаването на независима съдебна система, борбата с корупцията и организираната престъпност у нас има 10 годишна история. Намирам, че цялостният ефект за България от мониторинга е повече от положителен. Докладите на ЕК имат не само констативен характер. Те са били стимул и коректив за страната за предприемането на редица законодателни промени в областта на наблюдаваните показатели „Независимост, отчетност и етика на съдебната власт“, „Реформа на съдебната система“, „Стандарти в съдебната система“, „Противодействие на корупцията“ и „Борба с организираната престъпност“.

От последния Мониторингов доклад (2017 г) на ЕК стана ясно, че Европа има 17 препоръки към България. Ще си позволя да се спра само на тези, които имат пряко отношение към реформата на съдебната система, към стандартите в правораздаването и към противодействие на корупцията.

ЕК настоява за:

- Повече гаранции за прозрачен избор на членовете на бъдещия ВСС, за публично изслушване в Народното събрание на членовете, избирани от парламента и възможност на представители на гражданското общество да коментират кандидатите,

- Назначаването на висши съдебни длъжности да бъде прозрачно и да се основава на качествата на кандидатите,

- Да се подобрят практическото функциониране на Инспектората към ВСС и последващите действия на съвета в отговор на констатациите на Инспектората, особено по отношение на въпроси, свързани с почтеността на магистратите,

- Да се намери решение на положението с натовареността в най-натоварените съдилища въз основа новите стандарти за натовареност,

- Да се приемат изменения на НПК и НК в областта на наказателното преследване на корупцията по високите етажи на властта и тежката организирана престъпност,

- Да се създаде механизъм за непрекъснато публично отчитане на напредъка през оставащата част от периода за изпълнение на Актуализираната стратегия за съдебна реформа.

- Да се приеме нов закон за борбата с корупцията и той да отразява вече приетата антикорупционна стратегия. Да се създаде ефективен орган за борба с корупцията.. Също така да се приеме и законодателство за държавната администрация, така че да се подсилят антикорупционните мерки.

Аз съм български съдия от почти 18 години и обект на постоянни реформи. Няма проблем в работата на българския съд – от натовареността, през кариерното израстване, професионалното самоуправление и отстояването на съдебната независимост, който да не е преживян реално от мен и моите колеги. Право на наблюдатели и на анализатори е да дават оценка за степента на изпълнението на всички наблюдавани от ЕК показатели. Като действащ съдия обаче, съм силно заинтересуван от действията и ангажиментите на ВСС по изпълнението на препоръката „Да се намери решение на положението с натовареността в най-натоварените съдилища въз основа новите стандарти за натовареност и да се постигне съгласие по пътна карта за реформа на съдебната карта едновременно с развитието на електронното правосъдие“.

Очаквам до края на м.юни тази година МП и ВСС за представят Пътната карта за реформа на съдебната карта, съобразена с предвиденото в Пътната карта за електронно правосъдие“. Този документ трябва да е съпроводен с Обобщен анализ относно приложението на Правилата за оценка на натовареността на съдилищата (в сила от 01.04.2016г.), да има изводи и препоръки, насочени към усъвършенстване на Правилата за оценка на натовареността на съдилищата и натовареността на ОСВ по отделни нива – районно, окръжно, апелативно.

От м.март тази година и с решение на СК на ВСС са внесени предложения за законодателни промени на подсъдността на някои производства по ГПК, Закона за енергетиката и Закона за водите, които са изпратени на министъра на правосъдието.

На сегашния, но и на новия ВСС ще се падне отговорността да края на м.ноември 2017 да бъде приета Наредба по чл. 209б от ЗСВ за показателите, методите за атестиране и механизма за оценяване от Съдийската и Прокурорската колегия.

Спирам вниманието Ви само на тези мерки, свързани с изпълнението на препоръките, защото няма български магистрат, особено в големите общински центрове, който да не усеща тежестта на натоварването. Въпросът с натовареността на съдиите е пряко свързан с реформата на съдебната карта. Сегашния ВСС редуцира единствено броя на военните съдилища. Въпреки няколкогодишното изследване на натовареността и на започналия дебат за критериите, по които ще се редуцира броят на районните съдилища, ВСС не събра куража да предложи на пряко обсъждане конкретни предложения за промяна броя на районните съдилища. Ако в Пътната карта за реформа на съдебната карта не бъдат разписани конкретни предложения, то отговорността за реформирането ѝ ще падне върху новия ВСС.

Без да изчерпвам всички аспекти на наблюдаваните от ЕК показатели считам, че наблюдението чрез МСП трябва да остане не само до изпълнението на показателите, но и докато се докаже, че процесът на реформи е необратим. Като български съдия обаче, който редом със своите колеги е подложен всекидневно на обществени коментари и оценки, свързани с цялостния процес на реформи в съдебната система, бих искал мониторинговите доклади да не се превръщат в инструмент за вътрешнополитическо противопоставяне.

Онова, от което се нуждаем, за да подобрим работата на институциите в съдебната власт не е разделението. Онова, от което се нуждаем, за да работим независимо, без политически или икономически натиск – не е омразата. Онова, от което се нуждаем ние, българските съдии, прокурори и следователи – не е противопоставянето. Нуждаем се от осъзнато единство. Единство, което да ни

даде силата и увереността, че промените, които Европа очаква от нас са в наши ръце. За да възстановим вътрешния професионален дебат, доверието между нас и себеуважението, да утвърдим разумния диалог с другите власти, основан на законите и на ясно разписани правила, да излезем от зоната на пълното неразбиране и недоверие към работата на съдията и на съда, да бъдем значими за обществото, и то да ни разбира.

2. С решение на ВСС по протокол № 53/13.12.2012 г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи дейността си по този начин и занапред?

Гражданският съвет (ГС) при ВСС беше създаден още в първите 2 месеца след встъпването на ВСС през 2012 година. Структурирането му бе в отговор на справедливата претенция на обществото, на съсловните и професионални организации за активно присъствие и участие на гражданските структури в управлението на институциите на съдебната власт. Както за обществото, така и за новия тогава ВСС беше важно установяването на устойчиви механизми за консултиране и взаимодействие със структурите на гражданското общество, ангажирани с реформата в съдебната система при разработването на политики и оценката на тяхното въздействие.

2 години по-късно, няколко от организациите, членуващи в ГС при ВСС, сред които и БИПИ го напуснаха с аргументите, че не се използва сериозният граждански потенциал за тласък в съдебната реформа, че правораздавателната система не се отчита пред Народното събрание или изпълнителната власт, което лишава нейната дейност от прозрачност, за която гражданите настояват. ВСС не се съобрази с посочените чрез ГС промени на Правила за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на ВАС и главен прокурор. На практика участието на гражданските и професионалните организации при формулиране на въпроси от значение за реформирането на съдебната власт бе сведено до формалност.

Кризата в комуникацията между представители на ГС и ВСС дойде от липсата на ясно разписани механизми за партньорство, от липсата на формулирани канкретни, а не бланкетни цели за работа и конкретни задачи..

Абсолютно съм убеден, че ролята на Гражданския съвет при ВСС трябва да бъде запазена. ВСС се нуждае от експертната подкрепа на неправителствения сектор, на професионалните и на съсловните организации. Те представляват не само голяма част от ангажираните в правораздавателния процес съдии, прокурори, служители, експерти, но и значителна част от гражданските организации, които осъществяват дейности в подкрепа на съдебната реформа.

3. По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет?

ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет по всички въпроси, свързани със създаването на стратегически планове, програми или дейности, изпълнявани от органите на съдебната власт – планирането на бюджета на съдебната власт, отчета за разходването на публичните средства, кариерното развитие и

администрирането на съдебната система, създаването и изпълнението на годишната програма на ВСС, създаването и функционирането на публични регистри за взетите решения от колегиите на ВСС и на мотивите към тях, за създаването на позитивна среда, която да насърчава плурализма и професионалната конкуренция в процеса на избор на лидери в съдебната система, както и по всички въпроси, свързани с отчетността, прозрачността и откритостта на ръководния орган на съдебната система.

4. Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?

В последния Мониторингов доклад (2017 г) на ЕК по МСП, в един от основните наблюдавани показатели „Независимост и отчетност на съдебната власт“, България отново получи препоръка да установи практика „назначаването на висши съдебни длъжности да бъде прозрачно и да се основава на качествата на кандидатите, като това следва да важи и за предстоящото назначаване на нов председател на Върховния административен съд.“ Този факт е показателен за неефективната политика на ВСС при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт.

След „натиска“ на ЕК, с решение на Пленума на ВСС от 16.03.2017 г. бяха одобрени Правила за изменение и допълнение на Правилата за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и главен прокурор. С Решение на Пленума на ВСС на 09.02.2017 г. бе приета Наредба No 1 за провеждане на конкурси на магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, която урежда новия ред и условия за провеждането на конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в ОСВ, въведени с измененията в ЗСВ от 2016.

5. Можете ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?

На ИВСС се възлжи да извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт и нарушават независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.

Създадени Електронни регистри за деклариране на разширен кръг обстоятелства, включително фактически съжителства, принадлежност към организации с непубличен характер и др.

Действащ електронен регистър на отводите, включващ исканите отводи, мотивите, с които са уважени или не за всеки съдия (в рамките на целия съдебния район на Апелативен съд – Варна).

6. Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?

В изследването „Бюджет и управление на съдебната власт“(2016г) на И.П.И. се казва, че „Бюджетната политика е част от генералния проблем за ефективността и доверието в съдебната система“.

Създаването на програмен бюджет, който да обвързва разходите с конкретни цели и програми на ВСС е заложено в Стратегическа цел 3 „Ефективно администриране на съдебната власт“ на Актуализираната стратегия за реформа в съдебната система. Няма никакво съмнение, че програмното бюджетиране е бъдещият инструмент за ефективно управление, отчетност и реформа в институциите на съдебната власт. Ориентирането на бюджета обаче към постигането на резултати и обвързването на финансирането на системата със заложените цели, дейности, натовареност, с обективната оценка на разходите по видове преписки и дела е дългосрочен процес. Процес, който изисква повишаването на аналитичния капацитет на ВСС в областта на планирането и администрирането на съдебната власт.

В Плана за действие по изпълнение на Актуализираната стратегия за реформа в съдебната система, именно в цитираната по-горе стратегическа цел са разписани дейности в тази посока до 2018 година. Предстои изготвянето на Методология за оценка на разходите по видове дела, създаването на Пилотен модел за програмно бюджетиране в системата, както и на програмен продукт, който да отчита програмното бюджетиране. Ако този процес завърши в рамките на една година, то реалистично е едва към края на 2018 година да се създаде План за поетапно въвеждане на програмното бюджетиране в органите на съдебната власт. Това е процес, който трябва да бъде обвързан със съответното обучение както на административните ръководители, така и на експертите, които ще бъдат ангажирани към бюджетните програми.

7. Какво ще направите за повишаване знанията и квалификацията на магистратите, относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

Професионалната компетентност е гаранция както за независимостта на съдиите, така и за възстановяване на доверието на гражданите в правосъдната система. В тази насока, следва да се установят ясни механизми на взаимодействие между съответните комисии във ВСС и Националния институт на правосъдието, за да може своевременно и след проучване на нуждите на магистратите, да се развива и обогатява програмата за обучение. Действително досега основно място сред провежданите от НИП обучения, заемаха тези свързани с правото на Европейския съюз или с гаранции за защита на различни права по ЕКЗПЧОС. Считаю, че е необходимо както въвеждане на специализирано обучение по материално право на ЕС, така и задълбочени обучения във връзка с практиката на ЕСПЧ.